

İnsan Hakları Hareketi Bağlamında Uluslararası Af Örgütü'nün Instagram'da İletişim Süreci *

Communication Process of Amnesty International on Instagram within The Context of The Human Rights Movement

Zeynep Benan DONDURUCU¹⁻²

Öz

Bilgi teknolojilerinin gelişimi, sivil toplum örgütlerinin hak savunuculuğu yaptığı farklı alanlarda, kamuoyunun bilgi eksikliğini kapatma, kitleleri mobilize etme ve örgütlü bir toplumsal tepki yaratımı amacıyla sosyal medya kanallarını aktif kullanmaya başlamasına neden olmuştur. Bu bağlamda, bu çalışmanın temel çıkış noktası insan hakları savunuculuğu alanında çatı örgütler arasında yer alan Uluslararası Af Örgütü'nün küresel ölçekte hak ihlallerinin önlenmesine yönelik olarak küresel toplumsal tepki oluşturma amaçlı sosyal medyayı etkin kullandığı ve mecraları kullanma biçimlerinin faaliyet gösterilen ülkeye göre değişim gösterebileceği savıdır. Bu çalışmada, 01.07.2021-31.12.2021 tarihleri arasında Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri merkezlerinin Instagram'da gerçekleştirdikleri paylaşımlar konu, ulusal/uluslararası kampanya, proje ve protestolar, halkla ilişkiler, aktivizm, etkileşim oluşturma çalışmaları, mesaj tonu/çağrışımları, biçimsel yapı ve etkileşim değişkenleri temel alınarak nicel ve nitel içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. İnceleme sonucunda Af Örgütü'nün üç merkezinin farklı ülkelerde insan hakları ihlallerinin dünya kamuoyuna aktarımı ve uluslararası bir tepki inşası amacıyla mecraı daha etkin kullandığı, ancak ülke gündeminde yer alan sorunlara bağlı olarak Instagram'da yer verilen konuların farklılaştığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları Hareketi, Sosyal Medya, Sivil Toplum Örgütleri, Instagram

Abstract

The development of information technologies has led non-governmental organizations to use social media channels in order to fill the public's lack of information, mobilize the masses and create an organized social reaction in different areas where they are advocating for rights actively. In this context, the starting point of this study is that Amnesty International, which is a main organization in the field of human rights advocacy, effectively uses social media to create a global social reaction towards the prevention of rights violations on a global scale, and the ways of using the channels may vary according to the country. In this study, the Instagram posts shared by Amnesty International's centers in Turkey, England and the United States of America in the period between 1 July and 31 December, 2021 were analyzed in terms of subject, national/international campaigns, projects and protests, public relations, activism, interactional activities, message tone/associations, formal structure and interaction level variables through quantitative and qualitative content analysis method. As a result, it was determined that three centers of Amnesty used this channel mostly to convey human rights violations in different countries to the global public opinion and to build an international reaction, but topics handled on Instagram accounts differed, depending on the problems in the specific country's agenda.

Keywords: Human Rights Movement, Social Media, Non-Governmental Organizations, Instagram

Araştırma Makalesi (Research Article)

Gönderim Tarihi (Received): 27.02.2022

Kabul Tarihi (Accepted): 16.03.2022

Atf (Cite as): Dondurucu, Z. B. (2022). İnsan Hakları Hareketi Bağlamında Uluslararası Af Örgütü'nün Instagram'da İletişim Süreci. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, (37), s. 143-167, DOI:10.31123/akil.1080027.

Giriş

Yeni iletişim teknolojilerin gelişimi, sivil toplum örgütlerinin (STÖ), uluslararası kamuoyu oluşturma güçlerini yükselterek, farklı kitlelerle çift yönlü iletişim kurabilmelerinin yolunu açmıştır. Bu bağlamda, bu çalışmanın temel çıkış noktası, insan hakları alanında çatı bir STÖ olan Uluslararası Af Örgütü'nün farklı ülke merkezlerinin sosyal medya kanallarını uluslararası örgütsel bir toplumsal tepki inşası amacıyla etkin kullandıkları savıdır.

İnsan hakkı kavramı, insanın doğuştan getirdiği ve sadece insan olmasından dolayı sahip olduğu haklar olarak tanımlanmaktadır (Sen, 2014, s. 315). Modern devletlerin kurulmasıyla birlikte; bireylerin devlet karşısında hukuki olarak birtakım haklara sahip olması, zaman içerisinde insan haklarının farklı ülkelerde anayasal olarak korunan ve ulus ötesi bir özellik kazanmasına neden olmuştur (Çağırın, 2011, s. 1). İnsan haklarının uluslararası düzeyde kabul edilmesi ve bu alanda çalışmaların yoğunlaşması ise II. Dünya Savaşı sonrası Birleşmiş Milletler (United Nations-BM) katkıları ile gerçekleşmiş olup; 1948 yılında imzalanan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi bu dönemde gerçekleşen en önemli ilerlemelerden biri olmuştur (Birleşmiş Milletler, 2021).

II. Dünya Savaşı sonrası dönem, sivil toplum örgütlerinin de insan hakları mücadelesine dahil olmasıyla birlikte, uluslararası bir insan hakları hareketinin doğduğu ilk dönem olması nedeniyle de önem taşımaktadır. Bu süreç, literatürde "HRINGO" olarak ifade edilen ve insan hakları alanında savunuculuk yapan STÖ'leri tanımlayan bir kavramın ortaya çıkmasına neden olmuştur. 1960'lı yıllarda gelişmemiş ülkelerdeki hak ihlallerini de dünya kamuoyuna taşımak için yerel oluşumlarla iş birlikleri yapan ve aralarında AF Örgütü'nün de yer aldığı uluslararası sivil toplum örgütleri, 1970'li yıllarda devletlerin insan hakları ihlallerine yönelik küresel bir kamuoyu oluşumunda aktif bir rol üstlenmiştir. 1990'larda küreselleşmeyle birlikte Uluslararası Af Örgütü'nün insan hak ve ihlallerine yönelik raporları alanda en önemli kaynaklardan biri haline gelirken, STÖ'nün farklı ülkelerde destekleyici kitlesi devletler üzerinde baskı mekanizması olarak işlevini de yükseltmiştir (Weiss ve Gordenker, 1996; Lauren, 1998; Tsutsui ve Wotipka, 2009). 1990'lardan günümüze kadar geçen süreçte ise, yeni iletişim teknolojilerinin gelişimi, STÖ'lerin sosyal değişim mekanizmalarını harekete geçirerek toplumsal hareket oluşturma güçlerini de arttırmıştır (Castells, 2006, s. 466-471). Ayrıca günümüzde farklı savunuculuk alanlarında çok sayıda STÖ, toplumun bilgi eksikliğini gidermek, sosyal tepkileri ortak bir reflekse ya da harekete dönüştürmek ve baskı grubu işlevini arttırmak gibi amaçlarla İnternet ve sosyal medya platformlarının sağladığı imkânlardan etkin bir biçimde yararlanmaktadır (Dondurucu ve Keba Ekinci, 2021, s. 194). Bu bağlamda bu araştırmanın temel çıkış noktasını, insan hakları savunuculuğu alanında merkez bir sivil toplum örgütü olan Uluslararası Af Örgütü'ne sosyal medya platformlarının örgütlü ve uluslararası bir sosyal tepki oluşturmak için yeni imkanlar sağladığı savı oluşturmaktadır. Bu doğrultuda, çalışmada STÖ'nün farklı ülkelerde Instagram'ı kullanım biçimlerinin benzerlik ve farklılıkların saptanması ve Uluslararası Af Örgütü'nün insan hakları hareketi bağlamında, mecrada uluslararası bir sosyal tepki oluşturma kapasitesinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Alanyazında Uluslararası Af Örgütü'nün sosyal medya ve İnternet teknolojilerini kullanım biçimlerini insan hakları hareketi bağlamında inceleyen çalışmalar sınırlıdır. Bu araştırmalara dijital eylem repertuarının genişlemesi üzerinden Selander ve Jarvenpaa'nın (2016), STÖ'nün İsveç merkezini temel alan incelemesi örnek verilebilir. Bu çalışmada, STÖ'nün sosyal medya kanallarını aktif kullanmasının etkileşim ve takipçi/destekçi kitlesi ile bağları güçlendirme amaçlı olarak faydalı

olduğu ve yeni çevrimiçi aktivizm biçimlerinin oluşumunda belirleyici olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Macintyre (2020) ise, STÖ genel merkezini örnek olarak incelediği çalışmasında yeni iletişim teknolojilerine adaptasyonun dijital üyelik/gönüllülük imkanlarını yükselttiği sonucuna ulaşmıştır. Bernabé Fraguas (2021), STÖ'nün İspanya merkezinin Facebook, Twitter ve Instagram kullanımını incelediği araştırmasında, STÖ'nün tüm sosyal medya kanallarını insan hakları ihlallerine yönelik kamuoyunu bilgilendirme, toplumun farkındalık düzeyini artırma, kitleleri mobilize etme gibi amaçlarla kullanmakla birlikte, Twitter'ı güncel gelişmeleri paylaşma ve gündem belirleme, Instagram'ı genç hedef kitleye kolay erişimle birlikte uluslararası kampanyalara ve hareket ağlarına aktif katılım amacıyla kullandığını saptamıştır. Görüldüğü üzere, literatürde Uluslararası Af Örgütü'nün farklı ülkelerde sosyal medyada iletişim sürecini, Instagram'da analiz eden karşılaştırmalı bir çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma, uluslararası insan hakları hareketi bağlamında çatı bir örgüt olan STÖ'nün görsel/işitsel ağırlıklı yapısı ile diğer sosyal medya platformlarından ayrılan Instagram'da gerçekleştirdiği iletişim faaliyetlerini ülke bazında kıyaslama imkânı sunması açısından önem taşımakta ve alana katkı sağlama potansiyeli taşımaktadır. Ayrıca, STÖ'nün farklı ülkelerde Instagram'da gerçekleştirdiği stratejik ve taktiksel iletişim faaliyetlerinin ve mecranın görsellik, görsel-işitsellik, etkileşimsellik gibi özelliklerinden yararlanma düzeyi arasındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması, bu yöntemlerin çeşitli alanlarda faaliyet gösteren sivil toplum örgütleri tarafından Instagram'da uygulanabilmesine ve hak savunuculuğuna yönelik dijital pratiklerin geliştirilmesine imkân tanıyarak uygulama alanını da geliştirebilecektir. Bu bağlamda, çalışma kapsamında, Uluslararası Af Örgütü'nün Türkiye, ABD ve İngiltere temsilciliklerinin Instagram'da gerçekleştirdikleri paylaşımlar, 01.07.2021-31.12.2021 döneminde, konu, ulusal/uluslararası kampanya, proje ve protestolar, halkla ilişkiler, aktivizm, etkileşim oluşturma çalışmaları, mesaj tonu/çağrışımları, biçimsel yapı ve etkileşim değişkenleri temel alınarak nicel ve nitel içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir.

1. Sivil Toplum Örgütleri, Sosyal Medya ve Yeni İletişim Olanakları

Yeni iletişim teknolojilerinin gelişimi, STÖ'lerin sosyal medya kanallarıyla geleneksel medyaya kıyasla hem kitlelerle doğrudan hem de anlık ve etkileşimli bir biçimde iletişim kurmalarını kolaylaştırmıştır. Ayrıca, dünyanın küreselleşmesiyle birlikte, STÖ'lerin global düzeyde etkinliklerinin artması, toplumsal hareket literatüründe hükümet dışı hareket olarak tanımlanan bir kavramın doğrudan etkili olmuş olup; yeni iletişim teknolojilerinin gelişimi ulus ötesi eylem ağlarının içerisinde STÖ'lerin etkinliği arttırmıştır. Bu ağlar, imza kampanyaları ya da basın açıklaması gibi faaliyetlerle STÖ'lerin baskı grubu olarak çalışmalarda bulunmalarını kolaylaştırmıştır. İnternet'in gelişimi de imza kampanyalarının çevrimiçi alana kaymasına, e-mail bombardımanı gibi yeni aktivist eylem biçimlerinin gelişimine imkân tanımıştır. G-8 protestoları ile birlikte yeni toplumsal hareketler İnternet tabanlı bir boyut kazanırken, G-20 zirvesi gibi küresel iktisadi toplantıların protestoların da çok sayıda STÖ, popüler sosyal medya kanalları aracılığıyla protesto gösterilerine yönelik olarak kitleleri mobilize etmiştir. Ayrıca, kullanıcının içerik üretme özgürlüğü kazanması ve sosyal ağların popülerleşmesi, İspanya'daki Öfkeli Hareketi, Arap Baharı Protestoları, ABD'deki Wall Street'i işgal eylemleri gibi çok sayıda yeni toplumsal hareketin sosyal ağ tabanlı oluşumunda belirleyici olmuştur. Geçtiğimiz yıllarda gerçekleşen #BlackLivesMatter (Siyah Hakları Değerlidir) ve #Metoo (Ben De) hareketleri de farklı ülkelerde Afrika kökenli yurttaşların uğradığı ayrımcılığın giderilmesi ve kadınlara yönelik cinsel tacizin önlenmesine yönelik olarak ortaya çıkan sosyal medya tabanlı dijital toplumsal hareket biçimlerine başarılı örnekler oluşturmaktadır (Keck ve Sikkink, 1998, s. 1-16; Lelandalis, 2009, s. 81-83; Bennett ve Segerberg, 2015, s. 49-53; Poell ve Borra, 2012, s. 696;

Castells, 2012, s. 105-159, Halpern, 2017). Silberman (2019), yeni iletişim teknolojilerinin gelişimi ile birlikte, yeni toplumsal hareketlerin dijitalleşmesini ve geleneksel eylem biçimlerinin dönüşümün şu sözlerle ifade etmektedir:

“Günümüzün insan odaklı hareketlerinde, hak savunuculuğunda, karar alma sürecinde ve kitlelerin mobilize edilmesi amacıyla, geleneksel yöntemler etkililiğini yitirmektedir. Yeni iletişim teknolojilerinin gelişimi aktivistlerin iletişim ve bağlantı kurmasını, kolektif olarak hareket etmesini ve amaçlarına yönelik para kaynakları oluşturmasını, hayal bile edilemeyen bir düzeyde hızlı ve geniş ölçekli bir hale getirmektedir.”

Castells (2015, s. 257) ise, günümüzde ağ tabanlı toplumsal hareketlerin, kolektif eylemin temel katalizörü haline gelişini şu sözlerle dile getirmektedir:

“İnternet ve kablosuz bağlantılar üzerine temellenen dijital sosyal ağlar, mobilize olmak organize olmak, bir eylemi koordine edebilmek için temel karar verme mekanizmalarına dönüşmüştür. Bu doğrultuda İnternet araçsal olmaktan çıkarak, lidersiz hareketlerin oluşumu, varlıklarını sürdürebilmeleri, koordine olabilmeler ve genişlemeleri için yeni koşullar oluşturmaya başlamıştır.”

Ağ tabanlı bu toplumsal hareketlerde, sivil toplum örgütlerinin rolü de ortaya çıkan toplumsal hareketliliği doğru kanalize etmek olup; örgütlü toplumsal tepkinin oluşumu için dijital ağların doğru, etkin, birlikte ve uyumlu kullanımı önem kazanmaktadır (Hall, Schmitz ve Dedmon, 2020, s. 160). Sosyal medya platformlarının sivil toplum örgütleri için oluşturduğu yeni imkanlar arasında gündem oluşturma gücü de önem taşımakta olup; 2015 yılında Suriye İç Savaşı'nın şiddetlenmesine bağlı olarak çok sayıda STÖ, göçmenlerin sığınma ve insan haklarının korunmasına yönelik olarak, Facebook Twitter ve Instagram paylaşımları ile ulus ötesi bir kamuoyu inşasında belirleyici olmuştur. Bu örnekte Sınır Tanımayan Doktorlar Örgütü gibi oluşumlar, mültecilere insani yardım ulaştırılması için örgütlenme ve bağış taleplerini sosyal medya aracılığı ile uluslararası kamuoyu ile paylaşırken, STÖ'lerin desteklediği çok sayıda çevrimiçi imza kampanyası, mülteci krizi karşısında farklı ülkelerin siyasi karar mercilerinin insani bir tutum benimsenmesine yönelik baskının artışında belirleyici olmuştur (Yang & Saffer, 2018, s. 422-423). Ayrıca, iklim değişikliği gibi insanlığın ortak sorunları arasında yer alan bir alanda, çok sayıda sivil toplum örgütünün Twitter kullanımı inceleyen bir ağ analizi çalışmasında, farklı STÖ'lerin mecrayı gündem belirleme, çevrimiçi kanaat önderliği ve kamuoyu oluşturma amacıyla etkin kullandığı saptanmıştır (Vu, Do, Seo, Liu, 2020, s. 450).

Bu bağlamda STÖ'lerin aktivist faaliyetleri açısından sosyal medya yeni potansiyeller oluşturmuş olup; Selander ve Jarvenpaa'nın (2016) belirttiği üzere, kaynak mobilizasyonu ve kollektif eylem alanını, Van Laer ve Van Aelst'in (2010, s. 1149-1160) vurguladığı üzere, dijital aktivizm repertuarını genişletmiştir. Van Laer ve Van Aelst'e (2010) göre sosyal medya ve İnternet'in gösteri çağruları, oturma eylemleri gibi amaçlarla kullanımı, İnternet destekli aktivizm biçimleri ile geleneksel eylem repertuarını dönüştürürken, çevrim içi imza kampanyaları ya da yetkililere sürekli savunuculuk alanıyla ilgili e-mail gönderimi gibi eylemler, İnternet tabanlı yeni aktivizm biçimleri oluşturmuştur. Ayrıca, sosyal medya STÖ'lerin gönüllere erişimini kolaylaştırmış olup, üyeleri eyleme çağırma, STÖ'ler arası iş birliği, aktivistlerin birbirine ulaşımını kolaylaştırma, toplumun savunuculuk yapılan alanda bilgilendirilmesi, gündem belirleme ve ortak savunuculuk alanında farklı grupları bir araya getirerek tepkiyi örgütlü bir hale getirme, ağ ve etkileşim oluşturarak sosyal medya gündeminde yer alma gibi amaçlarla da aktif bir biçimde kullanılabilir. STÖ'ler farklı sosyal medya araçlarını

takipçi kitlelerine anlık bilgi aktarımı, üyelere yönelik yeni ağlar oluşturma, takipçi geri bildirimini alma, çevrim içi destekçi varlığı ile birlikte baskı grubu işlevini yükseltme ve etkin lobcilik faaliyetleri gerçekleştirme, geniş kitlelere daha kolay erişim, savunuculuk yapılan alana yönelik farkındalık yaratma, takipçileri çalışmalarından haberdar ederek desteği sürekli kılma, takipçi segmentasyonu ile mesajların özelleştirilmesi, Facebook, Instagram, Twitter gibi sosyal ağların farklı özelliklerine bağlı olarak özel içerik üreterek ilgiyi yükseltme, takipçilerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi ve takipçi grupları ile çift yönlü iletişim kurulması, STÖ ile takipçi kitlesi arasındaki bağın marka topluluklarına benzer bir biçimde duygusal olarak inşası/sürekli hale getirilmesi, takipçilerin gerekli durumlarda STÖ'nün savunuculuk yaptığı alana yönelik içerik üretmesi gibi amaçlarla da etkin bir biçimde kullanılmaktadır (Binark ve Löker, 2011, s. 17; Viraviadya ve Hayssen, 2001, s. 6-15; Özmutaf ve Aytekin, 2014, s. 195; Cılızoğlu ve Çetinkaya, 2016, s. 177; Dondurucu ve Keba Ekinci, 2021, s. 196, Guo ve Saxton, 2014; Hestres, 2015, s. 207; Selander and Jarvenpaa 2016, s. 346, Silberman, 2019; Felix, Rauschnabel ve Hinsch 2017; Hall, Schmitz ve Dedmon, 2020, s.164).

Sosyal medyanın sivil toplum örgütlerine sağladığı diğer faydalar arasında ise farklı alanlarda çalışan STÖ'lere blogların, Twitter ve Facebook gibi sosyal ağların ve web sitelerin bağlı toplamak için yeni olanaklar oluşturmaları, önem kazanmaktadır (Saxton ve Wang, 2014; Young, 2016, Tan ve Tan, 2016; Di Lauro, Tursunbayeva ve Antonelli, 2019) Ayrıca, yeni iletişim teknolojilerinin aktif kullanımının, STÖ'lerin fon kaynaklarını geliştirme kapasitesi üzerine gerçekleştirilen bir çalışma sonucunda, özellikle küçük ve yerel sivil toplum örgütlerinin dijital teknolojileri ve sosyal medya kanallarını aktif kullanmasının, hem devlet fonlarına bağımlılık düzeylerini azaldığı, hem de sosyal işletmelere dönüşerek daha bağımsız çalışma kapasitelerini yükselttiği saptanmıştır (Sheombar & Ravesteijn, 2022).

Dolayısıyla, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimi, STÖ'ler için insan kaynakları, fon kaynakları, alternatif aktivist faaliyetler düzenlenmesi, gündem belirleme gücünün yükselmesi gibi çok sayıda yeni imkân oluşturmaktadır. Bu olanaklarla birlikte, yaşanan dijital dönüşüm süreci STÖ'lerin farklı amaçlarla geleneksel ve yeni medya kanallarını aktif olarak kullandıkları hibrid bir iletişim ekosistemi de oluşturmuştur. Bu bağlamda STÖ'ler yeni iletişim teknolojilerini, kolektif eylem stratejileri, farklı paydaş gruplarla etkileşim kurma ve kamuoyu oluşturma gibi amaçlarla kullanmakla birlikte, günümüzde çevrimiçi/çevrim dışı alan arası, yeni ve geleneksel mecraların sınırlarının bulanıklaştığı bir alanda faaliyet gösterme durumunda kalmaları sonucu, etkin bir biçimde kullanmak durumunda kalmaktadır. Bu durum, sivil toplum örgütlerinin üye ve çalışanlarının dijital beceri düzeylerinin gelişimini zorunlu kılmakla birlikte, farklı paydaş gruplarının taleplerine ve sürekli yenilenen dijital ortamlara uygun içerik üretmelerini de zorunlu hale getirmektedir. Bu bağlamda özellikle sosyal medya kanallarında içeriklerin sürekli olarak ve ilgi çekici özellikte paylaşılması, geleneksel reklam mecraları ve kitle iletişim araçları ile desteklenen kampanyalarda, bir sosyal sorunun kamu gündeminde çözüm üretilene kadar yer alabilmesi için önemli bir rol oynamaktadır (Treré, 2018, Mattoni & Treré, 2014, Dumitrica, 2021, s. 85-86). Bu bağlamda yeni iletişim teknolojileri ve sosyal medya sivil toplum örgütlerine görünürlük elde etmek için yeni imkanlar sağlamakla birlikte, geleneksel medya kullanımı, reklam, halkla ilişkiler çalışmaları gibi kamuoyunun dikkatini çekebilecek halkla ilişkiler uygulamalarının da aktif kullanımı gündemde bir kampanya ya da savunuculuk yapılan alanın daha etkin bir biçimde yer almasında etkili olabilmektedir. Ancak toplumsal olarak tartışmalı ve kutuplaştırıcı olan konular ya da STÖ'nün aktivist nitelikte olması, geleneksel medya kanallarında görünürlüğü bazı ülkelerde sınırlandırıcı olabileceği için, bu örneklerde hak savunuculuğu yapılan alanda örgütlü bir toplumsal tepki yaratabilmek için sosyal medya kullanımının etkisi artmaktadır. Yeni

iletişim teknolojileri ve sosyal medya platformlarının sağladığı imkanlar, çalışmanın bu bölümünde tartışıldığı üzere STÖ'lerin dijital eylem repertuarını, üye, takipçi, bağışçı, gönüllü etkileşimini genişletmekte ve örgütlü bir toplumsal tepki inşası için kamuoyunu bilgilendirme ve ikna amacıyla iletişim çalışmalarını çeşitlendirmelerine imkân tanımaktadır.

2. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, Uluslararası Af Örgütü'nün farklı ülkelerde Instagram'ı kullanım biçimlerinin benzerlik ve farklılıkların saptanması ve insan hakları hareketi bağlamında uluslararası bir sosyal tepki inşa kapasitelerinin incelenmesi amacıyla, durum saptayıcı özellikte betimleyici bir araştırma modeli kullanılmıştır.

2.1. Araştırmanın Örnekleme ve Sınırlılıkları

Çalışma evrenini, Uluslararası Af Örgütü'nün farklı ülkelerde faaliyet gösteren ve resmi Instagram hesabı bulunan tüm şubeleri oluşturmakta olup; amaçlı örneklem tekniği ile örneklem, örgütün Türkiye, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri şubeleri ile sınırlanmıştır. Bu sınırlamanın temel nedeni, bu üç ülkede Instagram kullanım düzeyleri ve mecrayı en yüksek düzeyde kullanan yaş grupları (24-35 yaş aralığı) arasındaki benzerliktir (We are Social, 2021).

İnceleme dönemi, STÖ'nün farklı ülkelerde mecrayı kullanma biçiminin uzun dönemli analiz edilmesinin hedeflenmesi ve zaman/maliyet kısıtlılıklarına bağlı olarak Temmuz-Aralık 2021 dönemi ile sınırlandırılmıştır. Analiz platformu olarak Instagram'ın seçilmesinin nedenleri ise, mecranın görsel ağırlıklı yapısı ve etkileşime açıklığı olup; bu özelliklerin Instagram'da paylaşılan içeriklerin dikkat çekicilik ve etkileşim düzeyini yükseltebilme potansiyelidir (Yetkin Cılızoğlu ve Çetinkaya, 2016). Ayrıca çalışmanın alan yazın taramasında detaylı olarak irdelendiği üzere insan hakları alanında hak savunuculuğu gerçekleştiren Uluslararası Af Örgütü'nün Instagram'ı genç hedef kitleye erişim, dijital takipçi/üye ağını genişletme, birlikte farklı dijital aktivizm stratejilerini hayata geçirebilme ve hak ihlallerine yönelik olarak uluslararası kamuoyu oluşturma amacıyla etkin kullanması (Selander ve Jarvenpaa, 2016; Macintyre, 2020; Bernabé Fraguas, 2021) gibi faktörler, bu incelemede araştırma platformu olarak Instagram'ın seçilmesinde belirleyici olmuştur.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada kullanılan içerik analizi yöntemi, bir metin, görsel ya da içerikten geçerli ve tekrarlanabilir anlamlar çıkarmayı amaç edinen bir araştırma tekniği olarak tanımlanmakta olup; bu yöntemin kullanıldığı analizlerde, inceleme kategorileri araştırma amaçlarına ve konuya göre spesifik olarak belirlenebilmektedir (Krippendorff, 2003, s. 18-19). İçerik analizi kodlama tablosunun oluşturulmasında, Uluslararası Af Örgütü şubelerinin resmî web sayfaları ve Instagram hesapları incelenerek, savunuculuk yapılan alanlardaki konu kategorileri, kampanya, proje ve protesto kategorileri belirlenmiş; ulusal ve uluslararası olarak sınıflandırılmıştır. Araştırma kodlama tablosunda mesaj yaklaşımı/mesaj tonu ve iletinin biçimsel yapısı, halkla ilişkiler, etkileşim oluşturma faaliyetleri ve etkileşim kategorileri, Çetinkaya ve Cılızoğlu'nun (2016) Türkiye'de sivil toplum örgütlerinin Instagram kullanımını inceledikleri araştırmaları, Dondurucu ve Keba Ekinci'nin (2021) çevre hareketi bağlamında uluslararası sivil toplum kuruluşlarının Instagram'da iletişim çalışmalarını incelediği çalışması, Macintyre (2020) ile Bernabé Fraguas'ın (2021) insan hakları

hareketi bağlamında Uluslararası Af Örgütü'nün sosyal medya kullanım biçimleri irdelediği analizi bağlamında oluşturulmuştur. Çevrimiçi aktivizm faaliyetleri kategorisi ise, Van Laer ve Van Aelst'in (2010) internet ortamında gerçekleştirilen aktivizm faaliyetlerini inceledikleri çalışmaları, Castells'in (2012) Ağ Toplumu yaklaşımı ve Selander ve Jarvenpaa'nın (2016) Uluslararası Af Örgütü'nü sosyal medya platformunu dijital hareket repertuarının genişlemesi bağlamında inceledikleri araştırmaları merkezinde oluşturulmuştur. Analiz kodlama tablosu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 1. Kodlama Tablosu

Konu	
İnsan Hakları	İnsan hakları ihlalleri, yaşama hakkı, işkeceye uğramama, din ve vicdan özgürlüğü vb. konularla ilgili içerikler
Azınlık Hakları	Din, etnik grup vb. nedenlerle azınlık durumunda olan kişi ve grupların hakları, hak ihlalleri konulu içerikler
Kadın Hakları	Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, kadına karşı şiddet, ekonomik ayrımcılık, kürtaj vb. konular, haklar ve ihlallerle ilgili içerikler
LGBTQI+ hakları	Fraklı gibi cinsel yönelimlere sahip bireylerin karşılaştığı ötekileştirici tavır/davranışlar ve hakları konulu içerikler
Mülteci/Göçmen Hakları	Sınırdışı edilme, sürgün, tutuklanma, ötekileştirilme gibi hak ihlalleri ve mülteci/göçmen hakları konulu içerikler
Engelli Hakları	Zihinsel ya da fiziksel engelleri engellilerin hakları/ihlalleri konulu içerikler
Yaşlı Hakları	Yaşlıların korunması, sosyal devletin bakım yükümlülüğü ve problemler konulu içerikler
Çocuk Hakları	18 yaşından küçük bireylerin yaşama, eğitim, sağlık gibi temel hakları/ihlaller konulu içerikler
Ekonomik Haklar	Adil ücret, fırsat eşitliği, sendikalaşma gibi temel ekonomik haklar ve hak ihlalleri konulu içerikler
Sağlık Hakları	Tedavi, sağlıklı yaşam, Covid-19 salgınında aşılar adil erişim gibi temel sağlık hakları/ihlaller konulu içerikler
Kültürel Haklar	Ana dil konuşma hakkı, kültürel miras aktarma gibi temel haklar/ihlalleri konulu içerikler
Eğitim ve Öğretim Hakları	Eğitim alabilme ve eğitimini sürdürebilme gibi temel haklar/ihlaller konulu içerikler
Çevresel Haklar ve İklim Değişikliği	Çevre kirliliği, iklim değişikliği, küresel ısınma vb. hditler karşısında bireylerin çevreyi koruma hakkı/ihlaller konulu içerikler
Dijital Haklar	Kişisel verilerin korunması, nefret söylemi, dijital gözetim gibi çevrimiçi ortamlarda oluşan tehditler ve haklar konulu içerikler
İfade ve Toplanma Özgürlüğü	Yasalarla korunan özgür protesto hakları/ihlalleri ya da basın özgürlüğü ve ihlali konulu içerikler
Ayrımcılık	Bir kişiye ya da gruba çeşitli nedenlerle uygulanan ötekileştirici davranış ve tavırlar konulu içerikler
Hukuk	İnsan hakları ihlallerine yönelik mahkemeler, aktivistlerin yargılanma/ceza süreçleri konulu içerikler
Gözaltı, tutukluluk, cezalar	Bireylerin göz altı, tutukluluk süreçleri ve ölüm cezası karşıtı içerikler
Savaş/Çatışma	Savaş/çatışma durumunda insan hakları ihlalleri ve tehdit altında olan bireyler konulu içerikler
Terör	Terör saldırıları, can kayıpları, yaralanmalar vb. konulu içerikler
Silahsızlanma	Ateşli silahların yasaklanması ve yaralanmalar/can kayıpları vb. konulu içerikler
Güvenlik güçleri şiddeti	Protesto göstericilerinde güvenlik güçleri tarafından kullanılan orantısız şiddet, yararlanma ve can kayıpları konulu içerikler
Doğal Afetler	doğal afetler ve yardım konulu içerikler
Siyaset	Siyasi karar mercilerinin görüş ve politikaları konulu içerikler
Diğer	İnceleme kategorileri dışı içerikler

Kampanyalar, Projeler, Protestolar	
Ulusal Kampanya/Proje/ Protestolar	Ülke sınırları içerisinde gerçekleşen kampanyalar, projeler, protestolar
Uluslararası Kampanya/Proje/ Protestolar	Uluslararası düzeyde gerçekleştirilen kampanya, proje, protestolar
Mesajın Tonu	
Olumlu	Takipçilerde pozitif duygular oluşturan mesajlar
Olumsuz	Takipçilerde negatif duygular oluşturan mesajlar
Nötr	Olumlu/olumsuz mesaj tonuna sahip olmayan ya da ilgisiz içerikler
Mesaj Yaklaşımı	
Rasyonel	Raporlar, bilimsel çalışmalar, istatistiki bilgiler vb. içeren mesajlar
Duygusal	Mutluluk/neşe gibi olumlu veya korku/endişe gibi olumsuz duygular uyandıran mesajlar
Toplumsal Belleği Güçlendirici	Bir toplumsal hareketi, kazanımı, yaşanan bir olayı anma amacı taşıyan mesajlar
Geleceğe Yönelik Manipülatif	Mevcut durumun değişimi/dönüşümü-değişmemesi/dönüşmemesi durumunda gelecekte yaşanabileceklere yönelik bir kurgu oluşturan mesajlar
Katılım	Kitleleri harekete geçmeye yönelik mesajlar
Eleştirel	Hak ihlalleri yaratan ya da çözüm üretmeyen kişi/gruplara yönelik eleştirel içerikler
Biçimsel Yapı	
Görsel	Bilgi ve iletişim teknolojileri ile üretilmiş görseller veya fotoğraflar
Çoklu İçerik	Çoklu görsel ya da video paylaşımıyla
Video	Video görüntüleri, Reels videoları ya da bilgi ve iletişim teknolojileri ile üretilen videolar
Link	Link bağlantısı içeren iletiler
Halkla İlişkiler Çalışmaları	
STÖ Tanıtım	STÖ'nün kendini ve çalışmalarını tanıttığı içerikler
Kamuoyu Açıklaması	Tartışmalı ve kutuplaştırıcı konularda açıklamalar veya hak ihlalleri/haklara yönelik farkındalık oluşturma konulu içerikler
Etkinlik Duyurumu	Fiziki veya çevrimiçi gerçekleşecek etkinlik duyuruları
Etkinlikler/Kutlamalar	Özel gün ve hafta kutlamaları, özel etkinlikler vb. konulu içerikler
Lobicilik	Siyasi karar verme mekanizmalarını etkileme amacı güden içerikler ve lobi çalışmaları
Kanaat Önderi Kullanımı	Kamuoyunda bilinen tanınan kişilerin STÖ çalışmalarına destek vermesi, kampanya yüzü olarak açıklama yapması vb. konulu içerikler
Kitle İletişim Araçları Kullanımı	STÖ ile ilgili medyada çıkan veya destekleyici nitelikler haberler
Raporlar/yayımlar/ açıklamalar/ kültürel içerikler	Dolaşıma sokulan rapor, kitap, yayımlar, belgeseller vb. konulu içerikler
Eğitimler	Çevrimiçi veya fiziki eğitim içerikleri, eğitim programları vb. konulu içerikler
STÖ İşbirlikleri	Ortak hareket duyuruları, işbirlikleri vb. konulu içerikler
Gönüllü sağlama	Savunuculuk yapılan alana yönelik gönüllü çağrılarını içeren iletiler
Bağış	Bağış elde etmeye yönelik içerikler
Ürün Satışı	STÖ'nün satışını gerçekleştirdiği ürünler ve ürün sayfalarına yönelik içerikler
Diğer	Diğer halkla ilişkiler faaliyetleri
Çevrimiçi Aktivizm Çalışmaları	
Protesto çağrıları	Doğrudan eylem ve gösteri (izinli/izinsiz) çağrıları

E-mail çağruları	Siyasi karar mercileri/ekonomik çıkar gruplarına e-mail gönderme çağruları
Çevrimiçi imza kampanya çağruları	Çevrimiçi bir imza kampanyasına katılma çağruları
Alternatif medya kullanımı	Savunuculuk alanında alternatif medya kaynaklı destekleyici içerik paylaşımı
Davranış değişikliği veya uygulanması	Savunuculuk alanında dijital gözerimden kaçınma gibi davranış biçimlerinin hayata geçirilmesini temel alan içerikler
Diğer	Diğer aktivist çalışmalar
Etkileşim Oluşturma Çalışmaları	
STÖ sitesine bağlantı verme	STÖ'nün sayfası ya da resmi sayfasıyla ilgili bir sayfaya verilen bağlantılar
STÖ harici sitelere bağlantı verme	Başka bir STÖ sayfasına ya da bağımsız sayfalara yönelik bağlantılar
Kullanıcı Kaynaklı İçerik Oluşturma	Takipçileri mesajları paylaşma, yorumlama veya sosyal medya platformlarında kendi içeriklerini üretmeye yönlendiren içerikler
Test/Anket	Kullanıcıların bir konudaki fikrini/görüşlerini belirlemeye yönelik test/anketler
E-mail grup üyeliği çağruları	Özel bir grup/alanla ilgili sürekli e-posta üyelik çağruları
Farklı sosyal medya kanalları etkileşimi	Diğer sosyal medya kanallarında STÖ'nün resmi hesaplarına yönlendiren içerikler
Diğer	Diğer etkileşim oluşturma faaliyetleri
Etkileşim Düzeyi	
Beğeni/Görüntülenme	İletilerin toplam beğeni/görüntülenme sayısı
Yorum	İletilerin toplam yorum sayısı

Kaynak: Van Laer ve Van Aelst (2010); Castells (2012); Selander ve Jarvenpaa (2016), Çetinkaya ve Cılızoğlu (2016); Macintyre (2020); Dondurucu & Keba Ekinci (2021); Bernabé Fraguas (2021)

Çalışmanın geçerlilik ve güvenilirliğin sağlanması amacıyla incelenen tüm gönderiler aynı araştırmacı tarafından iki defa kodlanmıştır. Aynı iletilerin çift kodlanmasının nedeni, Krippendorf (2003)'ün içerik analizi yaklaşımında tekrarın geçerlilik ve güvenilirlik düzeyini yükselttiği yaklaşımıdır. Çift kodlama işlemi sonucunda, çalışmanın güvenilirliği %97,3 olarak hesaplanmıştır. Araştırma soruları ise şu şekilde oluşturulmuştur:

1. STÖ'nün incelenen ülkelerde Instagram hesaplarında paylaşılan içerikler niceliksel olarak nasıl bir dağılım göstermektedir?
2. STÖ incelenen ülkelerde Instagram hesaplarında hangi konularda daha yüksek düzeyde savunuculuk gerçekleştirmiştir?
3. STÖ incelenen ülkelerde Instagram hesaplarında hangi ölçekte kampanya, proje, protestolara ve halkla ilişkiler, aktivizm ve etkileşim oluşturma çalışmalarına daha yüksek düzeyde yer vermiştir?
4. STÖ'nün incelenen ülkelerde Instagram hesaplarında paylaşılan gönderilerin etkileşim düzeyi nasıldır?

3. Bulgular

01.07.2021-31.12.2021 tarihleri arasında Uluslararası Af Örgütü Türkiye, ABD ve İngiltere'nin Instagram sayfalarına yönelik gerçekleştirilen içerik analizi bulguları aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 2. STÖ'nün Resmi Instagram Hesaplarında Paylaşılan İletilerin Ülke Bağlamında Niceliksel Dağılımı

Uluslararası Af Örgütü Türkiye		Uluslararası Af Örgütü ABD		Uluslararası Af Örgütü İngiltere		Toplam	
n	%	n	%	n	%	n	%
191	33,2	304	52,9	80	13,9	575	100,0

Tablo 2'de görüldüğü üzere, Uluslararası Af Örgütü Amerika Birleşik Devletleri merkezini mecrayı niceliksel olarak en etkin kullanan STÖ, İngiltere temsilciliğinin ise Instagram'ı sayısal paylaşım açısından en düşük düzeyde kullanan STÖ olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç, aynı sivil toplum örgütünün farklı ülke merkezlerinin Instagram'ın sağladığı görsel/işitsel iletişim olanaklarından benzer düzeyde yararlanmadıklarını ve mecrada paylaştıkları içerik düzeylerinin değişkenlik gösterdiğini ortaya koymaktadır.

Tablo 3. STÖ'nün Farklı Ülke Merkezlerinin Resmi Instagram Hesaplarında Paylaşılan İletilerin Konu Bağlamında Dağılımı

Konu	Türkiye		ABD		İngiltere	
	n	%	n	%	n	%
İnsan Hakları	61	31,9	102	33,6	40	50,0
Azınlık Hakları	6	3,1	21	6,9	7	8,8
Kadın Hakları	57	29,8	47	15,5	5	6,3
LGBTQI+ hakları	41	21,5	23	7,6	7	8,8
Mülteci/Göçmen Hakları	13	6,8	30	9,9	10	12,5
Engelli Hakları	0	0,0	3	1,0	1	1,3
Yaşlı Hakları	0	0,0	1	0,3	0	0,0
Çocuk Hakları	6	3,1	9	3,0	6	7,5
Ekonomik Haklar	0	0	8	2,6	0	0,0
Sağlık Hakları	7	3,7	15	4,9	3	3,8
Kültürel Haklar	0	0,0	2	0,7	2	2,5
Eğitim ve Öğretim Hakları	3	1,6	3	1,0	2	2,5
Çevresel Haklar ve İklim Değişikliği	10	5,2	24	7,9	4	5,0
Dijital Haklar	5	2,6	15	4,9	4	5,0
İfade ve Toplanma Özgürlüğü	15	7,9	30	9,9	24	30,0
Ayrımcılık	3	1,6	11	3,6	4	5,0
Hukuk	29	15,2	16	5,3	2	2,5
Gözaltı, tutukluluk, cezalar	14	7,3	21	6,9	18	22,5
Savaş/Çatışma	21	11,0	19	6,3	5	6,3
Terör	0	0,0	2	0,7	0	0,0
Silahsızlanma	0	0,0	20	6,6	0	0,0
Güvenlik güçleri şiddeti	3	1,6	12	3,9	4	5,0
Doğal Afetler	0	0,0	2	0,6	0	0,0
Siyaset	2	1,0	14	4,6	5	6,3
Diğer	3	1,6	0	0,0	1	1,3

Tabloda görüldüğü üzere, STÖ'nün farklı ülke merkezlerinin Instagram paylaşımlarından birinci sırada insan hakları konusu yer almakta olup; bu sonuca ulaşılması Uluslararası Af Örgütü'nün ana savunuculuk alanının insan hakları olması ve farklı alanlardaki hak ihlallerini insan hakları ihlalleri ile ilintili olarak değerlendirmesi ile bağlantılıdır. Ülke bazında en fazla yer verilen konular incelendiğinde ise, STÖ'nün Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri sayfalarında kadın hakları, İngiltere sayfasında ise ifade ve toplanma özgürlüğü konulu içeriklerin yer aldığı saptanmıştır. Örgütün Türkiye merkezinin mecrada kadın haklarına yüksek düzeyde yer vermesinin nedeni, İstanbul Sözleşmesi'nin feshine karar verilmesi ve 1 Temmuz 2021 tarihinde bu sözleşmeden resmi olarak çıkılmasıdır. LGBTI+ haklarını savunduğuna yönelik tartışmalar nedeniyle toplumda kutuplaştırıcı bir mesele haline gelen İstanbul Sözleşmesi'nin feshini durdurmaya yönelik eylemler ve imza kampanyası; Türkiye merkezinin paylaşımlarını kadın haklarına yönelik hak savunuculuğu düzeyini yükseltmiştir. ABD'de ise, Texas'ta kürtajın yasadışı olarak tanımlandığı yasa kadın hareketinin eylemlerine bağlı olarak ülkede hukuki ve sosyal olarak tartışmalı bir konuma taşınması nedeniyle, kadın hakları konusu örgütün ABD paylaşımlarında yüksek düzeyde yer verilmiştir. İfade ve toplanma özgürlüğü konusuna ise, İngiltere merkezinin Instagram hesabında, çeşitli ülkelerde gerçekleşen protesto gösterilerine müdahale ve gazetecilerin tutuklanması gibi çok sayıda içerik paylaşılarak, diğer STÖ'lerden daha yüksek düzey vermiştir. Bu sonuç, STÖ'nün dünyanın farklı yerlerinde gerçekleşen hak ihlalleri ile ilgili ulus ötesi bir kamuoyu inşa etmesi ve İngiltere halkını yaşanan hak ihlallerine karşı harekete geçirmeyi amaçlaması ile ilintilidir.

Uluslararası Af Örgütü'nün Instagram hesabında düzeyleri değişmekle birlikte ortak yer verilen savunuculuk alanları, Haziran ayının Onur Ayı olması, Onur Yürüyüşü ve etkinlikler kapsamında LGBTI+ hakları, 2021 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın inceleme döneminde gerçekleşmesi ve küresel ısınma tehdidi bağlamında çevrenin korunması, Covid-19 salgının bütün dünyayı etkileyen büyük bir krize dönüşmesi ve aşuların dağıtımındaki gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasındaki adaletsizliğe bağlı olarak sağlık, hükümetlerin insan hakları aktivistlerini, iş adamlarını ve karşıt görüşteki toplulukları dijital olarak takibine imkan tanıyan casus bir yazılım olan Pegasus skandalının ortaya çıkmasına bağlı olarak artan dijital güvenlik endişeleri, 18 yaşından küçük bireylerin hak ve özgürlüklerini öğrenmesine yönelik Hollywood Yıldızı Angelina Jolie'nin bir akademisyenle birlikte kaleme aldığı "Know Your Rights and Claim Them (Haklarınız Bilin ve Talep Edin)" kitabının STÖ tarafından basımı ile bağlantılı olarak çocuk hakları ve çocuk hakları ihlalleri, Filistin-İsrail çatışmaları, Afganistan'da Taliban'ın yönetime gelmesi ile yaşanan karışıklık ve çatışmalara bağlı olarak savaş ve çatışma ve kız çocuklarının eğitim hakkı ve eğitim imkanlarının geliştirilmesi bağlamında eğitim/öğretim hakları, aktivistler/gazetecilerin yargılanması/mahkeme kazanımları çerçevesinde hukuk olarak sıralanabilir.

Üç STÖ'nün savunuculuk yaptığı ancak konuların kapsamının değiştiği içerikler ise, göz altına alınan aktivistlerle ilgili ortak paylaşımların yapıldığı, Türkiye sayfasında tutukluluğu devam eden insan hakları aktivistleri, ABD hesabında ise ölüm cezası karşıtı içerikler niceliksel olarak daha fazla olduğu göz altı/tutukluk/cezalar; farklı ülkelerde güvenlik güçleri şiddetiyle ilgili ortak paylaşımların yapıldığı (İngiltere sayfasında daha yüksek), ABD hesabında ise Black Lives Matter (Siyahların Hayatı Değerlidir) toplumsal hareketine bağlı olarak Afrika kökenli Amerikalıların polis şiddeti ile mücadelesine daha yüksek düzeyde yer verildiği güvenlik güçleri şiddeti, en yüksek düzeyde ABD Instagram hesabında Afrika kökenli Amerikalılar ve yerlilere, Türkiye sayfasında Sincan özerk bölgesinde ve İsrail ablukasındaki Filistin topraklarındaki Müslümanlara, İngiltere sayfasında ise hem ülkedeki siyahi azınlıklar, hem de farklı ülkelere azınlıklarla yönelik uygulanan ötekileştirici

davranışlar çerçevesinde ayrımcılık, Taliban'ın Afganistan'da yönetime gelmesiyle birlikte yaşanan göç dalgasına yönelik olarak ortak paylaşımlar, Türkiye'de Yunanistan'la yaşanan mülteci krizi ve Suriyeli mülteciler, ABD'de Meksika'dan ülkeye gelen ve İngiltere'de farklı ülkelere gelen mültecilere yönelik hak koruma çağrıları, siyasi karar mercilerini etkilemeye yönelik ABD Başkanı Joe Biden ve Senato, İngiltere Başkanı Boris Johnson ve parlamentoya yönelik çağrıları içeren siyaset konulu içerikler olarak sıralanmaktadır.

Kültürel haklarla ilgili olarak STÖ'nün ABD ve İngiltere sayfalarında Black History Month (Siyahi Tarih Ayı)'un bir aydan fazlası olduğuna yönelik ve Afrika kökenli yurttaşların kültürlerini destekleme yönünde içerikler, engelli haklarına yönelik bilgilendirici içerikler sınırlı düzeyde de olsa ortak hak savunuculuğu yapılan alanlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, STÖ'nün ABD sayfasında küresel iktisadi eşitsizlikler ve küresel şirketlerin çalışan haklarına yönelik ihlalleri, 2020 yılında gerçekleşen Beyrut Terör saldırılarının kurbanlarının ailelerin hukuk mücadelesi, ülkede yurttaşların can güvenliğini tehdit eden bir boyuta ulaşan bireysel silahlanma, Covid-19 salgını ile birlikte yaşlıların korunması ve uluslararası afetlere yönelik içerik paylaşımları gerçekleştirildiği saptanmıştır. Diğer kategorisinde ise sadece, STÖ'nün Türkiye ve İngiltere sayfalarında içerik saptanmış olup; bu içerikler Türkiye hesabında iş ilanı, İngiltere hesabında Olimpiyat oyunları ile bağlantılı olarak spor konuludur.

Tablo 4. Uluslararası Af Örgütü'nün Instagram Hesaplarında Yer Alan Kampanya, Proje ve Protestoların Kapsam Bağlamında Analizi

STÖ	Ulusal		Uluslararası		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Türkiye	11	13,8	67	76,1	88	100
ABD	25	28,1	64	71,9	89	100
İngiltere	18	34,0	35	66,0	53	100

STÖ'nün üç temsilciliği de uluslararası kampanya, proje ve protestolara, ulusal nitelikteki kampanya, proje ve protestolardan daha yüksek düzeyde yer vermiştir. Çalışmada bu sonuca ulaşılmasının temel nedeni, insan hakkı ihlallerinin tüm dünyada gerçekleşmesi ve bu ihlallere karşı ulus ötesi örgütlü bir kamuoyu ve tepkinin kanalize olabilmesi için, STÖ'nün farklı ulusları bilgilendirme misyonunu edinmesi ile ilintilidir.

Tablo 5. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan Ulusal Kampanya/Proje/ Aktivizm Çalışmaları

Türkiye- Ulusal Kampanya/Proje/Protestolar				
No	Kampanya/Proje/Protesto	n	%	Tema
1	Kadın Hakları İçin Yan Yana Durmaya Devam Ediyoruz. Umut, Buna Bağlı!	2	2,3	Kadın Hakları
2	İstanbul Sözleşmesi Eksiksiz Uygulansın: Sözleşmeyi Uygula, Verileri Paylaş!	2	2,3	Kadın Hakları
3	LGBTI+ Hakları Savundukları İçin Yargılanıyorlar	2	2,3	LGBTI+ Hakları
4	İstanbul Sözleşmesi Eylemleri	9	10,2	Kadın Hakları
ABD-Ulusal Kampanya/Proje/Protestolar				
No	Kampanya/Proje/Protesto	n	%	Ana Tema
1	Tell Congress to Pass the Break the Cycle of Violence Act (Kongre'ye Şiddet Döngüsünü Kıрма Yasa Tasarısını Geçirmesini Söyle)	20	22,5	Silahsızlanma

2	Texas Eyaleti Kürtaj Yasası Karşıtı Protestolar	5	5,6	Kadın Hakları
İngiltere-Ulusal Kampanya/Proje/Protestolar				
No	Kampanya/Proje/Protesto	n	%	Ana Tema
1	Act Now To Stop The Rights Raid (Haklara Yönelik Saldırımı Durdurmak İçin Harekete Geç!)	6	11,3	İfade ve Toplanma Özgürlüğü/ Güvenlik Güçleri Şiddeti
2	Protect The Rights of Child Human Rights Defenders (Çocuk İnsan Hakları Savunucularının Haklarını Koruyun)	1	1,9	Çocuk Hakları
3	Protect Human Rights Act (İnsan Hakları Yasasını Koruyun)	3	5,7	İnsan Hakları
4	Nationality and Borders Bill the Truth Behind the Claims (Yurttaşlık ve Sınırlar Yasa Tasarısının Arkasındaki Gerçekler)	4	7,5	Göçmen/Mülteci Hakları
5	Help Nazanin Get Home (Nazanin'in Eve Dönmesine Yardımcı Olun)	4	7,5	Tutukluluk/Göz Altı/ Cezalar

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere incelenen STÖ'nün Instagram sayfaları arasında, ulusal ölçekte gerçekleşen kampanya duyurularına en yüksek düzeyde yer veren STÖ, İngiltere merkezidir. Kampanyalarını özelleştiren STÖ, ülkede tartışmalı bir konuma doğru evrilen ve güvenlik güçlerine ifade ve toplanma özgürlüğüne müdahale imkânı yasa tasarılarına yönelik olarak, bir kamuoyu baskısı oluşturmayı hedeflemektedir. Ayrıca, İran asıllı olan ve İngiltere'de ikamet eden Nazanin Radclife'in ülkede tutuklanmasına yönelik kampanya da uluslararası bir nitelik taşıyan bir insan hakları krizinin çözülmesine yönelik, doğrudan İngiliz siyasi karar mercilerine baskı oluşturmayı hedeflemektedir. STÖ'nün Türkiye ve ABD merkezleri ise, analizin konu kategorisi bölümünde tartışıldığı üzere, ülkedeki temel insan hakları ihlallerine yönelik kampanya ve protesto gösterilerine sayfalarında yer vererek, toplumsal tepkiyi kanalize etme amacı gütmüştür. Türkiye'de kadın haklarının korunmasına yönelik tartışmalı bir mesele haline dönüşen İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılma kararına ve LGBTI+ haklarına yönelik muhalif bir tutum sergileyen STÖ, ABD'de ise siyasal bir ayrışma yaratan ve okul baskınları gibi can kaybı ve yaralanmalara yol açan bireysel silahlanma hakkına yönelik ilerici kampanyalarla ulusal siyasi karar mercileri üzerinde etkili olmayı amaçlamıştır.

Tablo 6. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan Uluslararası Kampanya/Proje/Protestolar

No	Uluslararası Kampanya/Proje/Protestolar	Türkiye		ABD		İngiltere		Tema
		n	%	n	%	n	%	
1.	Write for Rights (Haklar İçin Yaz)	41	46,6	6	6,7	7	13,2	İnsan Hakları/İnsan Hakları İhlalleri
2.	End Vaccine Inequality Now (İlaç şirketlerine seslenin: COVID-19 aşılarında adaleti sağlayın)	6	6,8	2	2,2	2	3,8	Sağlık Hakları
3.	Free Xinjiang Detainees (Sincan'da Alıkonunanlar Serbest Bırakılsın)	3	3,4	0	0,0	1	1,9	Savaş- Çatışma/ Göz Altı/ Tutukluluk

4.	End the Violence in Occupied Palestinian Territories (İşgal Altındaki Filistin Toprakları'ndaki Şiddete Son Verin)	4	4,5	6	6,7	0	0,0	Savaş-Çatışma/İnsan Hakları
5.	Demolish Apartheid Not Palestinian Homes (Filistinlerin Evlerini Değil Apartheid'i yıkın)	1	1,1	1	1,1	2	3,8	Savaş-Çatışma/Barınma Hakları
6.	Stop Killer Robots (Katil Robotları Durdurun)	2	2,3	1	1,1	0	0,0	Savaş Çatışma/İnsan Hakları
7.	Unite for Afghanistan (Afganistan İçin Harekete Geç)	1	1,1	1	1,1	1	1,9	Savaş Çatışma/İnsan Hakları
8.	Tell President Biden Evacuate Afgans (Başkan Biden'a Afganları Tahliye Etmesini Söyle)	0	0,0	14	15,7	0	0,0	Savaş Çatışma/Mülteci Hakları
9.	Tell Prime Minister Johnson Evacuate Afgans (Başkan Biden'a Afganları Tahliye Etmesini Söyle)	0	0,0	0	0,0	1	1,9	Savaş Çatışma/Mülteci Hakları
10.	Egypt: Release Young Women Jailed For "Indecency (Ahlaksızlık Suçlaması İle Hapsedilen Genç Kadınları Serbest Bırakın)	2	2,3	0	0,0	1	1,9	Gözaltı Tutukluluk/İnsan Hakları
11.	Demand an End to the Targeted Surveillance of Human Rights Defenders (İnsan Hakları Savunucularını Hedef Alan Dijital Gözetimlere Son Verilmeli!)	2	2,3	9	10,1	4	7,5	Dijital Haklar/İfade Özgürlüğü
12.	Denmark: Don't Send Refugees Back to Syria (Danimarka, Mültecileri Suriye'ye Geri Gönderme)	0	0,0	1	1,1	0	0,0	Mülteci Hakları
13.	Refugees Should Be Welcomed (Mülteciler Hoş Geldiniz Hareketi)	0	0,0	5	5,6	3	5,7	Mülteci Hakları
14.	Free Ciham Ali (Ciham Ali'ye Özgürlük)	0	0,0	1	1,1	0	0,0	İnsan Hakları
15.	Stand up for Peaceful Protesters in Thailand (Tayland'daki Barışçıl Eylemler için Harekete Geçin)	0	0,0	2	2,2	0	0,0	İfade ve Toplanma Özgürlüğü

16	Poland: Drop The Appeal against Elżbieta, Anna and Joanna's acquittal (Polonya: Elżbieta, Anna ve Joanna'nın Beraatine Karşı Yapılan Temyiz Başvurusunu Geri Çekin)	0	0,0	6	6,7	0	0,0	İfade ve Toplanma Özgürlüğü
17	Protect Our Human Rights Work In India (Hindistan'daki İnsan Hakları Savunuculuğumuzu Koruyun)	0	0,0	1	1,1	0	0,0	İnsan Hakları
18	Help Get Retired Father Home to His Family (Emekli Babanın Ailesine Geri Dönmesine Yardımcı Ol)	0	0,0	0	0,0	1	1,9	Göz altı ve Tutukluluk
19	Freedom to Explore/ Know Your Freedoms (Özgürlüklerinizi Keşfedin/ Özgürlüklerinizi Bilin)	0	0,0	0	0,0	6	11,3	İnsan Hak ve Özgürlüğü
21	Pride Month/ Week (Onur Ayı/Onur Haftası)	5	5,7	9	10,1	5	9,4	LGBTI+ Hakları
22	Black History Month (Siyah Hakları Ayı Etkinlikleri)	0	0,0	0	0,0	1	1,9	Azınlık Hakları

STÖ'nün üç temsilciliğin hesaplarında ortak olarak yer verilen en temel kampanya, Haklar İçin Yaz kampanyasıdır. Dünyanın farklı bölgelerinde insan hakları ihlallerine yönelik 20 yılı aşkın bir süredir devam Haklar için Yaz'ın 2021 gündemi LGBTI+ hak grupları, çevre aktivizmi nedeniyle tutukluluk, gösteri/protestolarda tutuklananlar, basın özgürlüğü gibi farklı grup ve kişilerin savunuculuğuna odaklanmakta olup; bu kampanya ile ilgili en yüksek paylaşım Türkiye Instagram hesabında saptanmıştır. Üç STÖ'nün de ortak yer verdiği diğer bir kampanya Covid-19 aşılı üreten küresel şirketlerin gelişmiş ve gelişmemiş ülkeler arasında aşı adaletsizliği bağlamında kâr amaçlı faaliyetlerini eleştirerek, ekonomik çıkar gruplarını hedefe alan bir kampanyadır. "İnsan hakları savunucularını hedef alan dijital gözetimlere son verilmeli!" kampanyası duyuruları ise, en yüksek düzeyde STÖ'nün ABD Instagram paylaşımlarında saptanmış olup; bu sonuca ulaşılmasının temel nedeni İsrailli bir şirketin ürettiği Pegasus isimli casus yazılım skandalın ABD gündemini meşgul etmesiyle ilgilidir. Ayrıca, savaş-çatışma temelli olarak Uygur Müslümanlarına yönelik Çin'in baskılarının engellenmesi (TR ve ABD), Filistin-İsrail çatışmasında İsrail'in gerçekleştirdiği hak ihlallerinin önlenmesi (Üç STÖ), Afganistan'da Taliban'ın yönetime gelmesiyle birlikte uluslararası STÖ'lerin birleşerek Afganistan için yardım çağrısı kampanyası (üç STÖ), ortak savunuculuk yapılan kampanyalar arasında yer almaktadır. Ayrıca STÖ'nün ABD ve İngiltere temsilcilikleri, Afganistan'da yaşanan insan hakları ihlallerinin önlenmesine yönelik olarak İngiltere Başbakanı Boris Johnson ve ABD Başkanı Joe Biden'ın Afganları tahliyesine yönelik olarak kampanya mesajlarını özelleştirerek, siyasi karar mercileri üzerinde etkili olmayı hedeflemiştir. Ayrıca, Onur Ayı ve haftasına yönelik mesajlar/görüntüler de üç STÖ'nün LGBTI+ Hakları ile ilgili ortak savunuculuk alanı içerisinde yer almaktadır. STÖ'nün İngiltere temsilciliği "Özgürlüklerinizi Keşfedin/ Özgürlüklerinizi Bilin" kampanyası kapsamında ise,

çevrimiçi eğitim programları düzenleyerek, toplumun bilinç düzeyini arttırmayı amaçlarken, “Siyahi Tarih Ayına” gönderme yapan içerik ve etkinlik paylaşımı gerçekleştirmiştir. Çalışmada tespit edilen bir diğer önemli veri ise, uluslararası ölçekte insan hakları ihlallerine yönelik farklı kampanyalarla ilgili STÖ'nün ABD ve İngiltere temsilciliklerinin niceliksel olarak daha yüksek düzeyde paylaşım gerçekleştirerek, uluslararası kamuoyunu mobilize etmeyi amaçlamasıdır.

Tablo 7. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Mesaj Tonu Bağlamında Analizi

Mesaj Tonu	Olumlu		Olumsuz		Nötr		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Türkiye	92	47,4	97	48,5	2	1,0	191	100
ABD	168	55,3	136	44,7	0	0,0	304	100
İngiltere	41	51,3	39	48,8	0	0,0	80	100

Tabloda görüldüğü üzere mecrada STÖ'nün Türkiye hariç merkezlerinin olumlu mesajlara daha yüksek düzeyde yer verdiği tespit edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda detaylı olarak analiz edildiği üzere her üç STÖ'nün de sayfalarında olumlu mesajlar duygusal ve katılımcı, olumsuz mesajlar ise genelde eleştirel bir nitelik taşımaktadır. Toplumsal tepkinin bir mekanizmaya dönüşerek sürekli hale gelmesinde hedef kitleye yönelik olumlu çağrışımların etki düzeyi yüksek olmakla birlikte hem ulusal hem de uluslararası düzeyde yüksek düzeyde yaşanan hak ihlalleri uluslararası bir kamuoyu oluşumu hedeflemesi STÖ'nün Türkiye ve İngiltere merkezlerinin Instagram'da olumsuz mesaj kullanım düzeyinin yüksekliğinde belirleyici olmuştur.

Tablo 8. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Mesaj Çağrışımı Bağlamında Analizi

Mesaj Yaklaşımı	Türkiye		ABD		İngiltere	
	n	%	n	%	n	%
Rasyonel	19	9,9	4	1,3	3	3,8
Duygusal	45	23,6	89	29,3	14	17,5
Geleceğe Yönelik Manipülatif	5	2,6	13	4,3	4	5,0
Toplumsal Belleği Güçlendiren	0	0,0	2	0,7	4	5,0
Eleştirel	68	35,6	80	26,3	18	22,5
Katılımcı	54	28,3	116	38,2	37	46,3
Toplam	191	100	304	100	80	100

Af Örgütü farklı ülkelerde Instagram paylaşımlarında farklı mesaj çağrışımları kullanmakta olup; ABD ve İngiltere'de katılım, Türkiye'de eleştirel çağrışımlara daha yüksek düzeyde yer vermiştir. Türkiye'de İstanbul sözleşmesi tartışmaları ve ülke özelinde gerçekleşen hak ihlalleri eleştirel mesajları STÖ'nün sayfasında daha yüksek düzeyde kullanımında etkili olurken, insan hakları ihlallerine yönelik ulus ötesi toplumsal tepki oluşturarak, bu tepkiyi siyasi karar mekanizmaları üzerinde etkili olabilecek bir baskı aracına dönüştürmeyi amaçlayan İngiltere ve ABD hesapları, katılım amaçlı mesajları daha fazla Instagram sayfalarında kullanmıştır. STÖ'nün sayfalarında kullanılan rasyonel mesajların ortak özelliği iklim değişikliği, hak ihlalleri gibi rapor ve araştırmalardan beslenmesi, duygusal mesajların ise mağdurlara yönelik sempati oluşturmayı hedeflemesi, hareketi güçlendiren, takipçileri destekleyen bir yapıda olmasıdır. Geleceğe yönelik manipülatif mesajlar ise farklı savunuculuk alanlarında hak ihlallerinin sürmesi durumunda oluşabilecek problemlere yönelik negatif bir projeksiyon oluşturan bir yapı gösterirken; sadece ABD ve İngiltere Instagram hesaplarında saptanan toplumsal belleği

güçlendirici mesajlar, insan hakları için önemli günler ve protestolara çağrışım yaparak, hak ve özgürlüklerin korunması mücadelesinin önemini vurgulamaktadır.

Tablo 9. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Biçimsel Yapı Bağlamında Analizi

Biçimsel Yapı	Türkiye		ABD		İngiltere	
	n	%	n	%	n	%
Görsel	99	51,0	171	56,3	50	62,5
Carousel (Çoklu Paylaşım)	39	20,1	55	18,1	18	22,5
Video	56	28,9	78	25,7	12	15,0
Link	102	52,6	99	33,6	36	45,0

Tabloda görüldüğü üzere, üç STÖ'nün de görsel kullanımının video ve çoklu paylaşımlara kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir. STÖ'lerin Instagram'ı kullanım biçimleri arasında temel benzerlik, tüm Af Örgütleri'nin doğrudan yazı formatlı görsellerle birlikte, ağırlıklı olarak bir kampanya, protesto ya da kamuoyu açıklaması bağlantılı fotoğrafın üzerine yazı ekleyerek paylaşımlarıdır. Ayrıca analizde, farklı ülkelerdeki Af Örgütü temsilciliklerinin genelde protestolarla ya da hak savunuculuğu yaptıkları alanla ilgili detaylı bilgi verme amacıyla çoklu paylaşım yaptıkları saptanmıştır. Çalışmada üç STÖ tarafından da hesaplarının "Bio" kısmında kampanya linklerine yönelik bağlantılara yüksek düzeyde yer verildiğinin saptanması, mecranın bağlantısallık özelliğinden insan haklarına yönelik bilgi eksikliğini azaltmak ve savunuculuk alanlarında takipçileri eyleme geçirerek katkı sağlama amacıyla etkin yararlandıklarını göstermektedir.

Tablo 10. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Gerçekleştirilen Halkla İlişkiler Çalışmaları Bağlamında Analizi

Halkla İlişkiler Çalışmaları	Türkiye		ABD		İngiltere	
	n	%	n	%	n	%
STÖ Tanıtım	4	2,1	7	2,3	5	6,3
Kamuoyu Açıklaması	54	27,8	137	45,1	30	37,5
Etkinlik Duyurumu	4	2,1	3	1,0	3	3,8
Etkinlikler/Kutlamalar	25	12,9	48	15,8	14	17,5
Lobicilik	0	0	1	0,3	1	1,3
Kanaat Önderi Kullanımı	5	2,6	12	3,9	5	6,3
Kitle İletişim Araçları Kullanımı	1	0,5	1	0,3	0	0,0
Raporlar/yayınlar/açıklamalar/ kültürel içerikler	42	21,6	17	5,6	5	6,3
Eğitimler	3	1,5	1	0,3	2	2,5
STÖ İşbirlikleri	10	5,2	4	1,3	2	2,5
Gönüllü sağlama	3	1,5	4	1,3	3	3,8
Fon/Bağış	0	0,0	28	9,2	1	1,3
Ürün Satışı	0	0,0	3	1,0	0	0,0
Diğer	0	0,0	2	0,7	0	0,0

Üç STÖ'nün Instagram'da en fazla gerçekleştirdiği halkla ilişkiler faaliyeti, kamuoyu açıklamaları ve hak ihlalleri ile ilgili takipçi kitlesinin bilgi eksikliğini kapatmaya yönelik mesaj paylaşımıdır. Ayrıca, inceleme döneminin 2022 yılbaşı öncesine denk gelmesi nedeniyle, STÖ yaptığı çalışmaları ve kazandığı başarıları da değişen düzeylerde takipçi kitlesi ile paylaşarak, tanıtım çalışmaları yapmıştır. 10 Aralık İnsan Hakları günü, 10 Ekim Amerikan Yerlileri Günü (Indegenous Day), 25

Kasım Kadına Karşı Şiddet Önleme Günü gibi özel günlerin anlamına yönelik etkinlik ve kutlama mesajları üç STÖ'nün de sayfasında saptanmış olup; gerçekleştirilecek eğitimler ve hak ihlalleri karşıtı etkinlik duyuruları ile ilgili takipçi kitlelerini bilgilendirmişlerdir. Rapor, yayın, belgesel gibi kültürel içeriklerle ilgili paylaşımlar ise, en yüksek düzeyde STÖ'nün Türkiye temsilciliğinin Instagram sayfasında yer almakta olup; bu içerikler arasında Beden Politikaları kitabı, insan hakları ihlallerine yönelik raporlar ve resmi YouTube kanalı ile bağlantılı "Şiddet döngüsünü kırmak" belgeseli yer almaktadır. Ayrıca üç STÖ de Instagram paylaşımlarında kanaat önderi olarak Angelina Jolie'nin "Haklarını Bilin ve Talep Edin" isimli kitabının tanıtım videoları ve iklim aktivisti Greta Thunberg'in açıklamalarına çevre bilinci oluşturma amacıyla yer vermiştir. Çevrimiçi eğitimlere yönelik çağrı ise, üç STÖ'nün sayfasında düşük düzeyde saptanmış olup; bu içerikler genelde insan hakları ile ilgili eğitim programlarını kapsamaktadır. STÖ iş birlikleri ise, Af Örgütü'nün Türkiye sayfasında daha yüksek düzeyde yer almakta olup; bu sonuca ulaşılmasının temel nedeni STÖ'nün Onur Haftası ile ilgili açık hava reklamlarında Change.org, Hayata Destek Oluşumu, Mor Çatı, Greenpeace gibi farklı STÖ'lerle açık hava reklamlarında, gökkuşağı renkleri oluşturması ve bu içerikleri Instagram'dan paylaşımıyla ilintilidir. Ayrıca, gönüllü elde ederek spesifik bir alana yöneltmeye yönelik çağrılar üç Af Örgütü'nün sayfasında da benzer ve sayısal olarak düşüktür. ABD ve İngiltere temsilcilikleri Instagram sayfalarında, STÖ'nün baskı grubu işlevinin yüksekliğine bağlı olarak lobicilik çalışmalarına kısıtlı düzeyde yer vermiştir. Ayrıca, STÖ'nün ABD sayfasında Şükran Günü sonrası gerçekleşen #GivingTuesday etkinlikleri sonrasında gerçekleştirilen özel bağış etkinliği, takipçilerine maske tasarımları göstererek fikirlerini almış ve ilerleyen dönemde seçilen maskeyi satın almaları çağrısı gibi kaynak oluşturma amaçlı faaliyetlerin yoğun olduğu saptanmıştır. Diğer kategorisinde ise sadece Türkiye sayfası, iki iş ilanı paylaşımı gerçekleştirmiştir.

Tablo 11. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Gerçekleştirilen Çevrimiçi Aktivizm Çalışmaları Bağlamında Analizi

Çevrimiçi Aktivizm Çalışmaları	Türkiye		ABD		İngiltere	
	n	%	n	%	n	%
Protesto ve toplanma çağrıları	0	0,0	4	1,3	0	0,0
E-mail gönderimi	0	0,0	10	3,3	4	5,0
Çevrimiçi imza kampanyaları	57	29,4	68	22,4	24	30,0
Alternatif medya kullanımı	1	0,5	0	0,0	0	0,0
Davranış değişikliği veya uygulanması	1	0,5	6	2,0	2	2,5
Diğer	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Mecrada üç STÖ'nün en fazla yer verdiği dijital aktivizm çağrısı, çevrimiçi imza kampanyalarına katılımdır. Bu sonuç, STÖ'nün farklı ülkelerdeki siyasi karar verme mercilerine yönelik ulus ötesi bir baskı oluşturarak, hak ihlallerini önleme misyonu ile bağlantıdır. İnternet destekli yüksek riskli bir aktivizm stratejisi olan toplantı ve gösterilere çağrı ise, sadece STÖ'nün ABD sayfasında saptanmış olup; bu nitelikteki iletiler Texas Kürtaj Yasası protestolara karşı örgütlü bir toplumsal protesto çağrılarıdır. Yetkili mercilere önlem alınması için e-mail göndermeyi merkeze alan e-mail çağrıları, STÖ'nün ABD (silahsızlanma kampanyası) ve İngiltere sayfalarında (insan haklarının korunması kampanyası) saptanmıştır. Bu sonuca ulaşılmasının temel nedeni, iki ülkede de Senatörler ve Parlamento üyelerine doğrudan erişimin, Türkiye'ye kıyasla daha kolay olması ve halkın doğrudan taleplerini siyasi temsilcilere iletebilmesidir. Üç STÖ de takipçilerine dijital gözetime karşı bireysel düzeyde uygulayabilecekleri önlemleri uygulamalarıyla ilgili davranış biçimini benimseme çağrısında bulunurken, ABD sayfasında yüksek düzeyde yer verdiği bağış toplama etkinlikleri kapsamında bir

fon elde edebilmesi için gerekli bir yarışmada takipçilerinden kendisine oy vermesini talep ederken, İngiltere merkezi insan haklarının korunması kampanyası kapsamında yurttaşlardan doğrudan bölge milletvekillerine telefonla ulaşmalarını istemiştir.

Tablo 12. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Gerçekleştirilen Etkileşim Oluşturma Çalışmaları Bağlamında Analizi

Etkileşim Oluşturma Çalışmaları	Türkiye		ABD		İngiltere	
	n	%	n	%	n	%
STÖ sitesine bağlantı verme	100	51,5	95	31,3	36	45,0
STÖ harici sitelere bağlantı verme	2	1,0	4	1,3	2	2,5
Kullanıcı Kaynaklı İçerik Oluşturma	5	2,6	21	6,9	20	25,0
Test/Anket	1	0,5	2	0,6	0	0,0
E-mail grup üyeliği çağruları	0	0,0	2	0,7	2	2,5
Farklı sosyal medya kanalları etkileşimi	3	1,5	1	0,3	0	0,0
Diğer	0	0,0	0	0,0	1	1,3

STÖ'nün üç temsilciği de kendi resmî web sitelerine doğrudan bağlantılar oluşturarak, hak ihlalleri konusunda toplumun bilgi açığını kapatacak raporlar ve içeriklerle birlikte, eylem amacıyla imza kampanyalarını kendi siteleri ile bağlantılı olarak paylaşarak, etkileşim ve web sitesi trafiği oluşturmayı amaçlamıştır. Diğer sitelere bağlantı verme düzeyi ise, üç STÖ'nün de sayfasında daha düşük düzeyde olup; bu tarz içerikler diğer STÖ'lerle ortak kampanyaları içermektedir. Çalışmada saptanan bir diğer önemli bulgu da kullanıcı kaynaklı içerik oluşturma çağrılarının hem ABD hem de İngiltere Instagram sayfalarında niceliksel yüksekliği olup, bu kapsamında STÖ'ler hak ihlallerini ve kampanya duyurularını, takipçilerinden hem hikâye hem de gönderilerinde paylaşmalarını ve bazı durumlarda destek amaçlı özel içerik üretme talebinde bulunmuştur. E-posta grup üyelikleri ise, her üç STÖ'nün sayfasında da düşük düzeyde tespit edilmiş olup; farklı sosyal medya kanallarına yönelik dava süreçlerinin Twitter'dan takibi gibi çağrılar ise sadece Türkiye ve ABD Instagram hesaplarında saptanmıştır. Diğer kategorisinde tespit edilen bir diğer önemli etkileşim oluşturma çalışması ise, İngiltere'nin İnsan Hakları yasasına yönelik bir blog açmasıdır.

Tablo 13. Farklı Ülkelerde Uluslararası Af Örgütü'nün Resmi Instagram Hesaplarında Yer Alan İletilerin Etkileşim Düzeyi Bağlamında Analizi

Etkileşim Düzeyi	Türkiye	ABD	İngiltere
	n	n	n
Beğeni/Görüntülenme	399295	160632	170891
Yorum	1455	2196	2026

Analizde en yüksek beğeni ve görüntülenme etkileşiminin Türkiye şubesinin Instagram sayfasında, en yüksek yorum etkileşiminin, STÖ'nün ABD sayfasında olduğu görülmektedir. Bu sonuç, STÖ'nün ABD merkezinin kullanıcıları yorum yapmaya teşvik eden bir sosyal medya stratejisi benimsemesiyle ilgilidir. Ayrıca, çalışmada tespit edilen bir diğer önemli sonuç, STÖ'nün İngiltere temsilciliğinin içerik paylaşım düzeyinin niceliksel azlığına karşın, kampanyalarını özelleştirmesi ve hak ihlallerini duyurum misyonu doğrultusunda beğeni/görüntülenme ve yorum etkileşiminin yüksek olmasıdır.

Sonuç

Yeni iletişim teknolojileri ve sosyal medyanın gelişimiyle birlikte, sivil toplum örgütlerinin örgütlü toplumsal hareket yaratma ve bu tepkiyi doğru kanalize etme imkanlarıyla birlikte, gönüllü erişim, bağış toplama, gündem belirleme, çevrimiçi aktivist faaliyetlerde bulunma kapasiteleri artmıştır. Bu bağlamda bu çalışmada insan hakları savunuculuğu alanında çatı bir STÖ olan Uluslararası Af Örgütü'nün görsel ağırlıklı, etkileşime açık bir yapısı bulunan ve genç hedef kitle tarafından aktif kullanılan Instagram'da Türkiye, ABD ve İngiltere merkezlerinin paylaşımları karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Analiz sonucunda, Af Örgütü'nün incelenen ülkelerde Instagram paylaşımlarının niceliksel dağılımını belirlemeye yönelik birinci sorusu, en fazla içerik paylaşan STÖ'nün ABD, en az içerik paylaşan STÖ'nün İngiltere olduğu biçiminde cevaplanmıştır. Araştırmanın incelenen Af Örgütü temsilcilerinin hangi konularda daha yüksek savunuculuk gerçekleştirdiğini belirlemeyi amaçlayan ikinci sorusu ise, incelenen üç STÖ'nün de yüksek düzeyde temel savunuculuk alanları olan insan hakları ve hak ihlalleri konusunda paylaşım yaptığı, ancak Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılma kararının tartışmalı bir meseleye dönüşmesi sonucu ve ABD'de Texas Eyaleti Kürtaj yasağının yasalaşmasının protestolar edilmesine bağlı olarak kadın hakları, İngiltere'de ise polisin toplanma özgürlüğüne yönelik müdahale yetkisini arttıran yasa tasarısı ile ilgili olarak ifade ve toplanma özgürlüğü alanında içerik paylaşım düzeyinin daha yüksek olduğu biçiminde cevaplanmıştır. Araştırmanın Uluslararası Af Örgütü merkezlerinin hangi ölçekte kampanya/proje ve protesto faaliyetlerine, hangi halkla ilişkiler, aktivizm ve etkileşim oluşturma çalışmalarına daha yüksek düzeyde yer verdiğini belirlemeye yönelik üçüncü sorusu ise şu şekilde cevaplanmıştır. Analizde STÖ'nün üç temsilciliğinin de Instagram'da küresel bir kamuoyu ve tepki oluşumu amacıyla uluslararası ölçekteki kampanya duyurularına daha yüksek düzeyde yer verdiği, en fazla yer verilen halkla ilişkiler faaliyetinin kamuoyu açıklamaları olduğu, en yüksek düzeyde çevrimiçi imza kampanyalarına katılım çağrıları yapıldığı ve STÖ'nün kendi bağlantı sayfalarına link oluşturulduğu saptanmıştır. Araştırmanın STÖ'lerin sayfalarında paylaşılan içeriklerin etkileşim düzeylerini belirlemeye yönelik dördüncü sorusu ise, en yüksek beğeni/ görüntülenme etkileşiminin Türkiye, en yüksek yorum etkileşiminin İngiltere sayfasında olduğu biçiminde cevaplanmıştır.

İnceleme sonuçları, STÖ'nün insan hak ve ihlalleriyle ilgili uluslararası toplumu kamuoyu açıklamaları ile bilgilendiren; uluslararası kampanya paylaşımları ve çevrimiçi imza kampanyaları dijital aktivist eylemlerle mobilize eden ve örgütlü kamuoyunu kendi web sitesine yönlendiren, ortak bir sosyal medya stratejisi uyguladığını göstermektedir. Ayrıca çalışmada, STÖ'nün ABD ve İngiltere merkezlerinin takipçi kitlesiyle etkileşim oluşturma amaçlı olarak kullanıcı türevli içerik ve yorum etkileşimi oluşturmayı ve üç STÖ'nün aktivist faaliyetlerini dijital imza kampanyaları temelinde kurguladığının saptanması, Selander ve Jarvenpaa'nın (2016)'ın aynı örgütün İsveç merkezini incelediği çalışma sonuçları, tüm STÖ'ler tarafından Instagram'ın etkinlik duyurumu, kitleleri mobilize etme, etkinlik duyurumu, kampanyalara ve eylem ağlarına kitleleri yönlendirme amacıyla kullandığının tespiti ise, Bernabé Fraguas'ın (2021) Uluslararası Af Örgütü'nün İsveç merkezini incelediği araştırma sonuçlarını destekleyen bir özelliktir. Analizde örgütün üç temsilciliğinin Instagram paylaşımlarının içerik, mesaj tonu, çağrışımı, iletinin biçimsel yapısı gibi bir takım temel özelliklerinin farklılaştığı ancak temel savunuculuk alanı, halkla ilişkiler, aktivizm ve ağ inşası stratejilerinin bütüncül yapısını koruduğunu saptanması, Selander ve Jarvenpaa'nın (2016) ve Bernabé Fraguas'ın (2021)'in STÖ'nün İsveç ve İspanya temsilciliklerine yönelik analizleri ile birlikte okunduğunda, insan hakları

savunuculuğu alanında ulus ötesi bir kamuoyu/tepki inşası amacıyla, Uluslararası Af Örgütü'nün Instagram'ı tutarlı bir iletişim stratejisiyle kullandığı görülmektedir.

Ancak, Instagram'da İngiltere hesabının paylaşım sayısının azlığı, Türkiye ve ABD hesaplarında ulusal hak ihlal ve problemlerine yönelik kampanya ve aktivist faaliyetlerinin azlığı, Türkiye hesabının bağış, siyasi karar mercilerine baskı yapabilecek e-mail gönderimi ve kullanıcı türevli içerik üretme çağrılarının yetersizliği yer vermemesi, üç STÖ'nün mecrada alternatif medya ve geleneksel medya kaynaklı içerik paylaşım düzeylerinin yetersizliği ve gönüllülerin ilgilerini çekebilecek özel içerik paylaşımlarının yetersizliği, Uluslararası Af Örgütü'nün mecranın etkileşimsellik özelliğinden etkin yararlanmasını engelleyebilecek ve uluslararası kamuoyunun örgütlü tepkisinin oluşumuyla ilgili olarak problem yaratabilecek temel eksiklikler olduğu için, bu sorunların giderilmesi mecranın özelliklerinden daha etkin bir biçimde yararlanmasına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Bennett, W. L. and Segerberg A. (2015). Bağlantısal Eylemin Mantiği: Sayısal Medya ve Çekişmeci Siyasetin Kişiselleştirilmesi. (B. Özçetin, Çev.), *Folklor ve Edebiyat Dergisi*, 21(83), 49-74.
- Bernabé Fraguas, J. (2021). Social Media as a Tool for Communicating Human Rights. Case Study: Amnesty International. *JANUS. NET e-journal of International Relations*, Thematic Dossier: International Relations and Social Networks, 61-77.
- Binark, M. ve Löker, K. (2011). *Sivil Toplum Örgütleri İçin Bilişim Rehberi*. Ankara: Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Yayını.
- Castells, M. (2006). *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür Cilt 2: Kimliğin Gücü*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Castells, M. (2012). *İsyen ve Umut Ağları: İnternet Çağında Toplumsal Hareketler*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Castells, M. (2015). *Networks of Outrage and Hope: Social Movements in the Internet Age*. UK: Polity Press.
- Çağırın, M.E. (2011). *Uluslararası Alanda İnsan Hakları*. Ankara: Barış Kitap.
- Dondurucu, Z. B. ve Keba Ekinci, D. (2021). Çevre Hareketi Bağlamında Sivil Toplum Örgütlerinin Instagram'da İletişim Süreci: Greenpeace ve WWF Örneği. G. Yetkin Cılızoğlu & A. Çetinkaya (Der.), *Ağ Toplumunda İletişim Pratikleri* (s. 191-231) içinde. Konya: Literatürk Yayınları.
- Di Lauro, S., Tursunbayeva, A. and Antonelli, G. (2019). How Nonprofit Organizations Use Social Media for Fundraising: A Systematic Literature Review. *International Journal of Business and Management*, 14(7), 1-22. <https://doi.org/10.5539/ijbm.v14n7p1>.
- Dumitrica, D. (2021). Integrating Social Media in NGO Strategic Communication: Lessons From Dutch NGOs' Communication Practices. G. Source (Der.). *Global Perspectives on NGO Communication for Social Change* (s. 73-89) içinde. New York: Routledge.
- Felix, R., Rauschnabel, P. A. and Hinsch, C. (2017). Elements of Strategic Social Media Marketing: A Holistic Framework. *Journal of Business Research*, 70, 118-126. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2016.05.001>.
- Guo, C. and Saxton, G. D. (2014). Tweeting Social Change: How Social Media are Changing Nonprofit Advocacy. *Non-profit and Voluntary Sector Quarterly*, 43(1), 57-79. <https://doi.org/10.1177/0899764012471585>.
- Hall, N., Schmitz, H. P. and Dedmon, J. M. (2020). Transnational Advocacy and NGOs in the Digital Era: New Forms of Networked Power. *International Studies Quarterly*, 64(1), 159-167. <https://doi.org/10.1093/isq/sqz052>.

- Hestres, L. E. (2015). Climate Change Advocacy Online: Theories of Change, Target Audiences, and Online Strategy. *Environmental Politics*, 24(2), 193-211. <https://doi.org/10.1080/09644016.2015.992600>.
- Keck, M. and Sikkink K. (1999). *Activist Beyond Borders*. New York: Cornell University Press.
- Krippendorff, K. (2003). *Content Analysis: An Introduction to its Methodology*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lelandais, G. E. (2009). Sosyal Hareket Teorileri ve Küreselleşme. B. Çoban (Der.), *Küreselleşme, Direniş ve Ütopya: Küreselleşme Çağında Toplumsal Muhalefet* (s. 63-90) içinde. İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Lauren, P. G. (1998). *The Evolution of International Human Rights: Visions Seen*. Pennsylvania: University of Pennsylvania Press.
- Macintyre, A. (2020). Adaption to Data-Driven Practices in Civil Society Organizations: A Case Study of Amnesty International. *Journal of Information Technology & Politics*, 17(2), 161-173. <https://doi.org/10.1080/19331681.2019.1710645>.
- Mattoni, A. and Treré, E. (2014). Media Practices, Mediation Processes, and Mediatization in the Study of Social Movements. *Communication Theory*, 24(3), 252-271. <https://doi.org/10.1111/comt.12038>.
- Özmutaf, N. M. ve AYTEKİN E. (2014). Sivil Toplum Kuruluşlarında Bilişim Teknolojilerinden Elde Edilen Bilgiler Çerçevesinde İnsan Kaynakları Yönetimi Fonksiyonları: Yönetici ve Üye Perspektifi. *Yönetim ve Ekonomi*, 21(1), 191-204.
- Poell, T. and Borra E. (2012). Twitter, YouTube, and Flickr as Platforms of Alternative Journalism: The Social Media Account of the 2010 Toronto G20 Protests. *Journalism*, 13(6), 695-713. <https://doi.org/10.1177/1464884911431533>.
- Saxton, G. D. and Wang, L. L. (2014). The Social Network Effect: The Determinants of Giving Through Social Media. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 43(5), 850-868. <https://doi.org/10.1177/0899764013485159>.
- Selander, L. and Jarvenpaa, S. L. (2016). Digital Action Repertoires and Transforming a Social Movement Organization. *MIS quarterly*, 40(2), 331-352. <https://doi.org/10.25300/MISQ/2016/40.2.03>.
- Sen, A. (2004). Elements of a Theory of Human Rights. *Philosophy and Public Affairs*, 32(4), 315-356.
- Sheombar, A. and Ravesteijn, P. (2022). Digital Transformation of Development NGOs: The Case of Transitioning Northern-Based Development NGOs. A. Roca vd. (Der.), *Information Technology and Systems Proceedings of ICITS 2022* (s. 600-613) içinde Cham, İsviçre: Springer.
- Tan, X., Lu, Y. and Tan, Y. (2016). An Examination of Social Comparison Triggered by Higher Donation Visibility over Social Media Platforms. *(ICIS 2016) Thirty Seventh International Conference on Information Systems Proceedings Book*. 11-14 Aralık 2016, Dublin, İrlanda. Erişim adresi: [15.03.2022] <https://aisel.aisnet.org/icis2016/Crowdsourcing/Presentations/14/>.
- Treré, E. (2018). The Sublime of Digital Activism: Hybrid Media Ecologies and the New Grammar of Protest. *Journalism & Communication Monographs*, 20(2), 137-148. <https://doi.org/10.1177/1522637918770435>.
- Tsutsui, K. and Wotipka, C. M. (2004). Global Civil Society and the International Human Rights Movement: Citizen Participation in Human Rights International Nongovernmental Organizations. *Social Forces*, 83(2), 587-620. <https://doi.org/10.1353/sof.2005.0022>.
- Van L. J. and Van Aelst P. V. (2010). Internet and Social Movement Action Repertoires Opportunities and Limitations. *Information Communication and Society*, 13(8), 1146-1171. <https://doi.org/10.1080/13691181003628307>.
- Vu, H. T., Do, H. V., Seo, H. and Liu, Y. (2020). Who Leads the Conversation on Climate Change?: A Study of a Global Network of NGOs on Twitter. *Environmental Communication*, 14(4), 450-464. <https://doi.org/10.1080/17524032.2019.1687099>.
- Weiss, T.G. and Gordenker, L. (1996). *NGOs, the UN, and Global Governance*. Colorado: Lynne Rienner.

Yang, A. and Saffer, A. (2018). NGOs' Advocacy in the 2015 Refugee Crisis: A Study of Agenda Building in the Digital Age. *American Behavioral Scientist*, 62(4), 421-439. <https://doi.org/10.1177/0002764218759578>.

Yetkin Cılızoğlu, G. ve Çetinkaya, A. (2016). Sivil Toplum Örgütlerinin Instagram Kullanımı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 4(27), 161-181.

Young, J. A. (2016). Facebook, Twitter and Blogs: The Adoption and Utilization of Social Media in Nonprofit Human Service Organizations. *Human Service Organizations Management, Leadership and Governance*, 41(1), 1-14. <https://doi.org/10.1080/23303131.2016.1192574>.

İnternet Kaynakları

Birleşmiş Milletler (1948). "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi". Erişim adresi [21.11.2021] <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>.

Halpern, S. (2017). "How He Used Facebook to Win". Erişim adresi [23.11.2021] <https://www.nybooks.com/articles/2017/06/08/howtrump-used-facebook-to-win>.

Silberman, M. (2019). "What Advocacy Organizations Need to Win Today". MobLab. Erişim adresi [15.03.2021] <https://mobilisationlab.org/stories/what-advocacyorganisations-need-to-win-today>.

Viravaidya, M. ve Hayssen J. (2001). "Strategies to Strengthen NGO Capacity in Resource Mobilization Through Business Activities". Erişim adresi [28.12.2021] https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/jc579-strategies_ngo_en_1.pdf.

We are Social (2021). "Digital 2021: Local Country Headlines". Erişim adresi [12.01.2022] <https://datareportal.com/reports/digital-2021-local-country-headlines>.

Extended Abstract

Purpose of Research

In this study, it is aimed to determine the similarities and differences between the ways Amnesty International uses Instagram in different countries, and to examine their capacity to build an international social reaction in the context of the human rights movement.

Research Questions

The research questions are formed as follows:

1. What is the quantitative distribution of the content shared on the Instagram accounts of the NGO in the countries examined?
2. On which subjects did NGOs advocate at a higher level on Instagram accounts in the countries surveyed?
3. What scale of campaigns, projects, protests and public relations, activism and interaction creation activities did NGOs give a higher place to in their Instagram accounts?
4. What is the interaction level of the posts shared on the Instagram accounts of the NGO in the countries examined?

Literature Review

The development of new communication technologies has increased the power of NGOs to create social movements by activating social change mechanisms and increased their power to build transnational public opinion. However, the studies examining the use of social media and Internet technologies by Amnesty International as one of the most important organizations in the field of human rights advocacy in the context of the human rights movement are limited in the literature. The studies in this field include Selander and Jarvenpaa's (2016) research which focuses on the Swedish center of the NGO in the digital activism basis, Macintyre's (2020) research about the adaptation level of Amnesty International Center to new technologies for gaining members and volunteers, and Bernabé Fraguas' (2021) study that focuses on the use of Facebook, Twitter and Instagram of Spanish Amnesty. However, the lack of a research that comparatively examines Amnesty International's use of social media within the new possibilities provided by these channels constitutes the main starting point of this analysis.

Methodology

In this research, a descriptive research model was used to determine the similarities and differences between Amnesty International's usage of Instagram in Turkey, England, and the United States of America. In the study, from 01.07.2021-31.12. 2021 period, the NGO's different branches' posts on Instagram are analyzed by quantitative and qualitative content analysis method. In content analysis coding scheme, subject, national and international campaigns and protests, public relations, activism, interaction activities, message tone/associations, formal structure, and interaction level of the posts categories' variables were formed according to Cetinkaya and Cılızoğlu's (2016) research about the usage of Instagram by non-governmental organizations in Turkey, Dondurucu and Keba Ekinci's (2021) research which examines the communication activities of international non-governmental organizations on Instagram in the context of the environmental movement, Selander and Jarvenpaa (2016), Macintyre (2020) and Bernabé Fraguas' (2021) analysis of Amnesty International's social media usage patterns in the context of the human rights movement, Van Laer and Van Aelst's (2010) studies about activism activities on the internet, Castells' (2012) Network Society approach and the analysis of the NGO's web site and Instagram accounts in different countries.

Results and Conclusion

As a result of the analysis, it was found out that the NGO sharing the most content was USA, the NGO that shared the least content was England, that all three NGOs shared on human rights and rights violations, which are their main areas of high-level advocacy, that Turkey and USA shared posts about women rights due to Turkey's decision for leaving Istanbul Convention and Texas Abortion law, that England shared posts about right of expression and assembly due to a new bill about increasing police power as the second most shared posts. Furthermore, it was observed that all NGOs gave higher coverage to international campaign announcements on Instagram in order to create a global public opinion and reaction, made public statements as the most used public relations tool, used online petitions as the most used digital activism tool, and created connections to their official site as a part of interaction strategy. Also, in the study, the highest like/view engagement level was determined in NGO's Turkey account, on the other hand the highest comment engagement level was found in NGO's USA account. In this context, it was seen that NGO's use of Instagram

in different countries is consistent, and strategic communication activities are being managed in integrity. However, some problematic usage practices were realised in NGO's Instagram posts such as the insufficient post number in UK account, the scarcity of campaigns and activist activities on national rights violations and problems in Turkey and the US accounts, not sharing posts for supporting donations and the inadequacy of calls to produce user-derived content in Turkey account, the inadequacy of sharing alternative media or traditional media based contents and creating special content that might attract the attention of volunteers in all three accounts. For elimination of these problems and for the creation of a better interaction and strategic social reaction in national and international level, the NGOs should customize their content policies, and benefit from social media based strategies and new communication possibilities more effectively.